49026 - Hacc’da yasak olan bir şeyi bilmeden yapmak

Soru

İhram’ın yasaklarını bilmeden çiğneyen kişinin bunun keffaret gerektirdiğini bilmiyorsa bunun hükmü nedir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Birincisi: Şunu bilmek gerekir ki hacıların düştüğü bir çok hatanın sebebi hac ve umre ile ilgili hükümleri bilmediklerinden dolayıdır. Bunlardan bazıları uzak ülkelerden gelir yüksek meblağlarla para harcar ama haccın ve umrenin hükümlerini bilmediği için hem parası boşa harcamış olur hem de sevaptan mahrum kalır.

Bu nedenle bu tür ibadetleri yerine getirmek isteyen kimse, bu ibadetlere başlamadan söz konusu ibadetlerin en ince detayına kadar öğrenmesi gerekir. Zira Enes Radiyallahu anhu’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem şöyle demiştir: “ İlim talep etmek her Müslümanın üzerine fazdır” İbn Mace

İmam Ahmed şöyle demiştir: bu hadisin manası kişinin ihtiyaç duyduğu her şeyi öğrenmesi gerektiğini ifade ediyor: abdest, namaz, zekat aynı şekilde hacc. (cami beyan el ilim. İbn Abdul Bir 1/52

El Hasan bin Şakik şöyle dedi: Abdullah bin el Mubarek’e sordum: İnsanlara ne tür ilmi öğrenmeleri vaciptir? Şöyle cevap verdi: kişinin bilmediği bir şeye girişmemesi lazım, mutlaka sorup öğrenmesi gerekir, işte insanlara vacip olan ilim tahsili budur.. El faki ve el Mutefakkih Beğdadi 45

Bunun manası herkesin ibadetlerle ilgili mutlaka bir kitabı ezberlemesi gerekmiyor, ancak her Müslümana vacip olan şey kendi durumuna uygun olan ilim miktarını öğrenmesidir. Ya kendisi

öğrenir veya bilen bir kişiyle beraber ibadetini gerçekleştirir, her hacc ibadetini yaptığında ona vacip olan şeyleri anlatacak birini bulması da geçerli olur.

İhramın yasakları ile ilgili bilgiler 11356nolu sorunun cevabında verilmiştir.

Ancak bilmeden yasak olan bir şeyi yaparsa ona bir şey gerekmez çünkü yüce Allah şöyle buyurdu: "…. Hata ile yaptığınız bir işte size hiçbir günah yoktur. Fakat kasten yaptığınız şeylerde size günah vardır. Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir." Ahzab 5

Şayet kişi yaptığı işin ihramlılara yasak olduğunu bildiği halde yaparsa ancak onun bir ceza gerektirdiğini bilmiyorsa: bilmemesi onu özür olarak kabul edilmez, çünkü özür insanın hüküm ile ilgili cahil olduğu zaman geçerlidir. Yani bir şeyin haram olup olmadığını bilmemek özür kabul edilir ama gerektirdiği cezayı bilmemek özür sayılmaz. Bu nedenle evli bir erkek zinanın haram olduğunu biliyorsa ve hakkında muhsanlık şartları mevcut ise recim hükmü infaz edilir. Her ne kadar da ben bunun cezası recim olduğunu bilmiyordum bilseydim yapmazdım dese de geçerli değil.

Bu bağlamda Ramazan gündüzünde eşiyle cinsel münasebette bulunan bir adam Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem'e geldiğinde Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem ona keffareti vacip kılmıştır. Oysa adam eşiyle münasebette bulunmanın cezasını bilmiyordu. Böylece kişi bir günah işlemeye cesaret ederse ve Allah'ın yasalarını çiğnerse yaptığı günahın etkileri onun üzerine uygulanır. Elfetava 22/173-174